

Portre De?erler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Portre De?erler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29179>

Özet

Portre Değerler Ölçeği, çocukların değerlerini ölçmek amacıyla Türkçe'ye uyarlanmış bir psikolojik ölçektir. N. Acun-Kapıkıran ve A. Gündoğan tarafından 2016 yılında gerçekleştirilen bu uyarlama çalışması, özgün ölçeğin Türk kültürü ve çocuk popülasyonu için geçerlik ve güvenirlilik analizlerinin temelini atmayı hedeflemiştir. Ölçek, çocukların benimsediği temel değerleri anlamak ve bu değerlerin gelişimini incelemek için bir araç sunar.

Anahtar Kelimeler

Değerler, Portre Değerler Ölçeği, Çocuk Değerleri, Psikolojik Ölçek, Uyarlama, Değer Eğitimi

Yazarlar

N. Acun-Kapıkıran, A. Gündoğan

Amaç

Portre Değerler Ölçeği'nin temel amacı, çocukların benimsediği çeşitli değerleri sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, çocukların insan değerleri yelpazesindeki tercihlerini ve önem verdikleri alanları belirlemeye yardımcı olur. Özellikle, özgün bir değer ölçeğinin Türk kültürüne ve çocuk popülasyonunun bilişsel ve duygusal gelişim düzeyine uygun hale getirilerek kullanılması hedeflenmiştir.

Ölçeğin uyarlanması, değerler eğitiminde, gelişim psikolojisinde ve eğitim bilimlerinde çocukların değerler dünyasını anlamak için önemli bir araç sağlamaktadır. Bu sayede, çocukların hangi değerleri içselleştirdiği, değerler hiyerarşisinin nasıl oluştuğu ve bu değerlerin davranışları üzerindeki etkileri hakkında bilimsel veriler elde edilmesi mümkün olmaktadır.

Yapı

Portre Değerler Ölçeği, bireylerin temel insan değerlerini ölçmeyi amaçlayan teorik bir çerçeveye dayanmaktadır. Genellikle Schwartz'ın Temel İnsan Değerleri Teorisi gibi modellerden beslenir; ancak çocuklar için uyarlanmış versiyonları, çocukların anlayabileceği ve ilişki kurabileceği bir dille ve içerikle sunulur. Bu yapı, genellikle evrenselliği iddia edilen belirli değer türlerini (örneğin, güvenlik, başarı, iyilikseverlik, evrensellik, hazcılık, vb.) içerir.

Ölçek, çocukların kendileri için önemli gördükleri değerleri, günlük yaşam senaryoları veya karakter portreleri aracılığıyla tanımlamaları isteyerek bu değerleri ortaya çıkarmayı hedefler. Bu sayede, çocukların bilişsel kapasiteleri ve sosyo-duygusal gelişimleri göz önünde bulundurulurken, soyut değer kavramlarının somutlaştırılması sağlanır. Ölçeğin yapısı, farklı

değer boyutları birbirleriyle ilişkisini ve çocukların değerler sistemi içindeki yerini anlamak için tasarlanmıştır.

Geçerlik

Kaynak referansta Portre Değerler Ölçeği'nin geçerlik çalmalarına ilişkin spesifik bilgilere yer verilmemiştir. Ancak, bir ölçeğin uyarlama sürecinde geçerlik, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne kadar doğru ölçtüğünü belirlemek açısından kritik öneme sahiptir.

Genel olarak, psikometrik geçerlik analizleri arasında yapı geçerliliği (faktör analizi ile), içerik geçerliliği (uzman görüşleri ile) ve kriter geçerliliği (diğer ilgili ölçeklerle korelasyon) gibi yöntemler bulunur. Bu tür çalmalar, ölçeğin hedef popülasyonda kültürel ve dilsel olarak uygunluğunu ve ölçüm gücünü doğrulamak için vazgeçilmezdir. Acun-Kapıkıran ve Gündoğan (2016) çalmalarında bu detayların makalenin tam metninde yer alması muhtemeldir.

Güvenirlik

Kaynak referansta Portre Değerler Ölçeği'nin güvenirlik çalmalarına ilişkin detaylı bilgilere yer verilmemiştir. Psikolojik bir ölçme aracının güvenirliği, ölçeğin tutarlı ve kararlı sonuçlar üretme kapasitesini ifade eder. Yüksek güvenirlik, ölçüm hatalarının düşük olduğunu ve ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı uygulayıcılar tarafından benzer sonuçlar vereceğini gösterir.

Güvenirlik analizleri genellikle iç tutarlılık (Cronbach's Alpha katsayısı gibi), test-tekrar test güvenirliği (zaman içinde kararlılık) ve gözlemciler arası güvenirlik gibi yöntemleri içerir. Bu tür analizler, uyarlama çalmalarında ölçeğin yeni kültürde de istikrarlı bir şekilde ölçüm yapabildiğini doğrulamak için önemlidir. Acun-Kapıkıran ve Gündoğan (2016) çalmalarının tam metninde bu psikometrik bilgilere ulaşılabilir.

Faktör Analizi

Kaynak referansta Portre Değerler Ölçeği'nin faktör analizine ilişkin spesifik bilgilere yer verilmemiştir. Ancak, bir ölçeğin uyarlama sürecinde faktör analizi, ölçeğin altında yatan yapıyı ve boyutların doğrulamak için en temel psikometrik yöntemlerden biridir.

Keşfedici veya Doğrulamalı Faktör Analizi, ölçeğin maddelerinin hangi değer boyutlarına yüklendiğini, bu boyutların orijinal ölçekteki yapıya ne kadar örtüttüğünü ve Türk çocuk popülasyonu için kültürel olarak uygun bir yapı sergileyip sergilemediğini gösterir. Bu analizler, ölçeğin yapı geçerliliğini desteklemek ve ölçeğin teorik temellerini güçlendirmek için hayati öneme sahiptir. Acun-Kapıkıran ve Gündoğan (2016) makalesinin tam metninde bu analizlerin sonuçlarına yer verilmiş olması beklenir.

Araç

Test Tipi: Uyarlama (Orijinal bir ölçeğin farklı bir dil ve kültüre adapte edilmiş versiyonu).

Format: Belirtilmemiş, ancak genellikle kendini raporlama veya görüşmeciyi araçlarıyla uygulanan bir formata sahip olduğu varsayılabilir. Çocukların yaşı ve gelişim düzeyine bağlı olarak resimli veya sözel formatlar kullanılabilir.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Çocuklar.

Yaş Grubu: Çocuk popülasyonu için tasarlanmıştır, ancak spesifik yaş aralığı (örneğin, okul öncesi, ilköğretim, ortaokul) kaynakta detaylı olarak belirtilmemiştir. Uyarlama çalışmasının tam metninde bu bilginin yer alması muhtemeldir.

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışmasının hedeflediği spesifik popülasyon detayları (örneğin, eğitim seviyesi, sosyoekonomik durum, coğrafi bölge) kaynakta detaylandırılmamıştır. Bu bilgiler, ölçeğin uygulanabilirliği ve genellenebilirliği açısından önemlidir.

Test Metodolojisi: Ölçeğin uygulama ve puanlama metodolojisi hakkında detaylı bilgi kaynakta yer almamaktadır. Ancak, psikometrik bir ölçek olduğu göz önüne alındığında, standart uygulama yönergeleri ve puanlama anahtarları içermesi beklenir. Genellikle, her bir değer maddesinin belirli bir derecelendirme ölçeği (örneğin, Likert tipi) üzerinden değerlendirilmesi ve ardından bu değerlendirmelerin toplanarak veya ortalaması alınarak değer boyutları için puanlar elde edilmesi mümkündür.

Anahtar Kelimeler

Değerler Teorisi, Çocuk Gelişimi, Değer Ölçümü, Psikolojik Değerlendirme, Kültürel Uyarlama

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Belirtilmemiş.

Kurum E-posta Adresleri: Belirtilmemiş.

Yazın Adresi: Belirtilmemiş.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Portre Değerler Ölçeği'nin kullanımı için izin ve olası ücret koşulları kaynakta belirtilmemiştir. Ölçeği kullanmayı düşünen araştırmacılar veya uygulayıcılar, kullanımları ve mevcut

herhangi bir ücret hakkında bilgi almak için orijinal makalenin yazarları N. Acun-Kapıkıran ve A. Gündoğan ile iletişime geçmeleri tavsiye edilir.

Ölçeğin uyarlama çalışması 2016 yılında yayınlanmıştır. Bu tarih, ölçeğin Türkçe versiyonunun bilimsel literatüre girişini işaret etmektedir.

Kaynaklar

Acun-Kapıkıran, N. ve Gündoğan, A. (2016). Çocukların değerlerinin ölçülmesi: Portre Değerler Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması. *Ege Eğitim Dergisi*, 17 (2), 620-639.

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: portrait-degerler-olcegi-toad.pdf

Portre Değerler Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin maddeleri kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Detaylı bilgi için orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.